

**TE-PALVELUT2024 -UUDISTUS – VALTAKUNNALLISEN TOIMEENPANOJA TUKEVAN
TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS**

Aika	keskiviikko 8.11.2023 klo 13 – 15.00
Paikka	Teams-kokous
Osallistujat	Timo Jaatinen, TEM, pj (asiakohdat 1-3 puoleen väliin) Tiina Korhonen, TEM, pj. (asiakohdat 3 – 7) Rurik Ahlberg, Korsholm Marika Englund, PRO ry Teija Felt, TEM Heikki Heikkilä, KEHA-keskus Unna Heimberg, VM Ville Heinonen, TEM Hannamari Heinonen, Suomen Yrittäjät Minna-Marja Jokinen, VM Vesa Jouppila, Hämeen ELY Päivi Kiiskinen, SOSTE ry Milka Kortet, Palta ry Else-Maj Laurila, KEHA-keskus Marjaana Maisonlahti, STM Jarkko Malmberg, Sastamala Mikko Mähönen, JOTPA Pasi Pajula, KELA Niina Pautola-Mol, Päijät-Hämeen liitto Timo Reina, Kuntaliitto Kirsi Rontu, Kerava Kimmo Ruth, TEM Mikko Räsänen, EK Regina Saari, Tampere Tuukka Salkoaho, Pirkanmaan hyvinvointialue Juha Sandberg, Pirkanmaan TE-toimisto Janne Savolainen, OKM Tom-Henrik Sirviö, STTK ry Jarkko Sorvanto, Lapinjärvi Tanja Ståhlberg, TEM

Heikki Taulu, Akava ry
Alli Tiensuu, SAK ry
Ari Tolonen, Jyväskylä
Merru Tuliara, HELA
Patrik Tötterman, KT
Michael Vanamo, JUKO ry
Outi Viljamaa, TEM
Jenni Wessman, TEM
Jaakko Westerlund, KEHA-keskus
Satu Ågren, AMKE
Nina Lehtimäki, TEM, siht.

1. Kokouksen avaus

Kansliapäällikkö Timo Jaatinen avasi kokouksen ja esittäytyi. Puheenjohtajan esteen vuoksi osastopäällikkö Tiina Korhonen jatkaa kokouksen puheenjohtajana noin puolen tunnin jälkeen. Kokouksen asialistan käsittelyjärjestystä muutettiin siten, että ensimmäisenä asiakohtana käsitellään TE-digin tilannekatsaus.

2. TE-digin tilannekatsaus / yksikön johtaja Jaakko Westerlund, KEHA-keskus

TE-digi tuottaa hankkeena digitaalisen kokonaisratkaisun, joka sisältää asiakkaan yhden luukun Työmarkkinatorin ja työvoimapalveluita tuottavan asiantuntijan asiakkuudenhallintajärjestelmän. Hanke mahdollistaa URA-järjestelmän alasajon vaiheittain TE2024 aikataulussa sekä tilastoinnin ja tiedolla johtamisen tarpeet.

Työmarkkinatori tulee toimimaan töiden ja tekijöiden kohtaamispaikkana, sopivia työpaikkoja ja työnhakijoita ehdotetaan toisilleen työpaikkailmoituksen ja työnhakuprofiilin tietojen perusteella. Työmarkkinatorilla on nyt yli 800 000 käyttäjää ja 350 000 kävijää kuukaudessa. Työnhakuprofiileja on yli 200 000, julkaistuja noin 25 000. Työpaikkailmoituksia on noin 25 000. Tarmo-chatpotilla on noin 3000 keskustelua kuukaudessa, aluesivulla on ajankohtaiset, avoimet työpaikat, palvelut, kampanjat ja yhteystiedot maakunta/kuntatasolla.

Vv. 2023 -2024 korvataan työpaikkailmoituksiin liittyviä vanhoja palveluita Työmarkkinatorin käyttöliittymillä ja rajapinnoilla, luvutetaan työnhakuprofiilin rajapinnat ja tiedot, haussa oleva Työvoimakoulutus, liiketoimintasuunnitelma-työkalu ja tulee Tieto-Työmarkkinatori tiedolla johtamisen työkaluksi. TE-palveluitten uusi asiakkuudenhallintajärjestelmä ja asiointipalvelu tulee käyttöön osa kerrallaan.

Uudella työvoimaviranomaisella on velvollisuus käyttää valtakunnallista tietovarantoa, palvelualustaa ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta. Asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen sisältyy asiakkuudenhallintajärjestelmä (A-TMT), yleinen avustusjärjestelmä (YA) sekä sähköiset asiointipalvelut. Työvoimaviranomainen voi hankkia asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta täydentäviä lisäosia. Uudet työvoimaviranomaiset saavat lain siirtymäsäännöksen puitteissa pääsyn asiakastietoihin 1.8.2024 alkaen. TE24 –uudistuksen käynnistytessä työvoimaviranomaisella on käytössä A-TMT, URA ja YA-järjestelmien muodostama yhteisjärjestelmä.

Käyttöveloitteen ulkopuolelle jäävät järjestelmät ovat mm. ajanvaraus, videoneuvottelu- ja tilanvarausratkaisut, hankintoja ja maksuliikennettä tukevat järjestelmät, henkilöstöhallinnon järjestelmät, paikalliset asianhallinta- ja asiakaspalveluratkaisut sekä perustietotekniikkapalvelut.

Työllisyysalueille rajapinnat tulevat käyttöön KEHA-keskuksen toteuttaman KIPA-Keskitetyn integraatiopalvelun kautta. Suunnittelussa KIPA:n kautta työllisyysalueille

integroitaviksi tulevat ainakin maksatustiedot ja ajanvaraukseen liittyviä tietoja. Näiden lisäksi järjestelmäkokonaisuudessa on runsaasti integraatioita, jotka ovat mm. edellytyksenä palveluprosessien toteuttamiselle ja muiden lakisääteisten tehtävien täyttämiseksi. Nämä eivät ole suoraan työllisyysalueitten käytettävissä, esim. lausunnotiedot maksajille, palvelutietoja, henkilön perustiedot Väestötietojärjestelmästä ja suomi.fi -kokonaisuus.

Kolmannen käyttöönoton jälkeen v. 2024 tulee TMT olemaan päätyökalu ja URA:an tarvitsee tukeutua enää joltain osin. Vuosi 2025 tulee olemaan jatkokehittämisen aikaa. Yhteiskehittämisen mallia ollaan luomassa ja kun uudet työvoimaviranomaiset aloittavat, otetaan heidät mukaan kehittämiseen.

Todettiin, että IT-järjestelmien toimivuus on kriittinen tekijä uudistuksen onnistumisen kannalta. Riskienhallintaa tehdään TE-digi -hankkeen puitteissa itsenäisesti säännönmukaisesti, lisäksi on meneillään valtakunnallinen riskienhallintatyö.

3. Tilannekatsaus valtion yt-menettelystä / lakimies Else-Maj Laurila, KEHA-keskus

TE24 –uudistuksen myötä valtiolta siirtyy kuntiin arviolta yli 4200 htv:tä, TE-toimistoista, ELY-keskuksista ja TE-Aspasta KEHA:an siirtyy noin 345 – 365 htv:tä ja TE-toimistoista ELY-keskuksiin noin 40 – 50 htv:tä, Maahanmuuttovirastoon noin 60 htv:tä.

Yhteistoiminnassa valtiolla noudatetaan lakia yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa. Yhteistoimintaneuvottelut valtiolla toteutetaan kaksivaiheisina, ensimmäisenä vaiheena ovat valtakunnalliset yhteistoimintaneuvottelut, joiden käymisestä vastaavat KEHA-keskus ja henkilöstöjärjestöjen nimeämät edustajat. Valtakunnallisissa yt-neuvotteluissa käsitellään mm. suunnitteilla olevien toimenpiteiden yleiset perusteet ja vaikutukset, muutoksen kohteena olevan henkilöstön ja siirtosuunnan määrittämisen yleiset periaatteet ja siirrossa sovellettavat yhteiset menettelytavat, vaihtoehdot, alueellisten neuvottelujen toteuttaminen sekä toimenpiteiden aikataulu ja jatkotoimenpiteet.

Yhteistoimintaneuvottelujen toisessa vaiheessa neuvottelut siirtyvät ELY-keskuksiin, TE-toimistoihin ja KEHA-keskukseen ja niissä tarkennetaan virastokohtaiset vaikutukset ja siirtyvän henkilöstön ja siirtosuunnan määrittäminen, muutoskeskustelut, vaikutukset ELY-keskusten organisaatioon, vaikutukset valtiolle jäävän henkilöstön tehtäviin sekä neuvotellaan mahdollisista virastokohtaisista menettelytavoista ja vaihtoehdoista.

Valtakunnalliset yt-neuvottelut päättyivät erimielisinä 23.10.2023. Erimielisyys koskee valtakunnallisten yt-neuvottelujen jättämistä avoimeksi, kunnes virastokohtaiset yt-menettelyt on saatu käytyä, virastokohtaisten yt-neuvotteluiden samanaikaista aloittamista vasta siinä vaiheessa, kun kaikki työllisyysalueet ovat selvillä sekä muutoskeskustelukokonaisuutta sekä tiettyjä välittömään yhteistoimintaan liittyviä asiakokonaisuuksia.

Osana TE2024 –uudistuksen toteuttamista TE-palvelutehtävissä työskenteleville TE-toimistojen ja ELY-keskusten henkilölle toteutetaan osaamiskartoitukset marraskuussa 2023. Osaamiskartoituksia voidaan käyttää soveltuvin osin tausta-aineistona henkilöstön siirtosuunnan määrittämisessä, tukena henkilöstön osaamisen kehittämistoimenpiteiden toteuttamisessa ja myös uudet työnantajat voivat siirron jälkeen hyödyntää osaamiskartoitusten tuloksia toiminnan ja tehtävien järjestelyissä.

Virastokohtaiset yt-neuvottelut on suunniteltu ajoittuvan joulukuu 2023 – kesäkuu 2024. Muutoskeskustelut siirtyvän henkilöstön kanssa sekä organisaatiomuutosten johdosta tarpeelliset muutoskeskustelut pidetään tammikuu 2024 – syyskuu 2024.

Tiina Korhonen jatkoi kokouksen puheenjohtajana tässä kohtaa.

KT nosti esille hyvän yhteistyön KEHA-keskuksen kanssa ja nosti esille muutamia haasteita. Olisi tärkeää, että virastokohtaisiin neuvotteluihin voitaisiin edetä porrastetusti. Osaamiskartoitukset ovat hyvä asia, mutta siirtyvän henkilöstön kaikki tiedot siirtyvät varsin myöhään vastaanottavan tahon kannalta. Koko muodostuvan organisaation rakentaminen vain muutamaa kk ennen siirtoa on hyvin haasteellista.

KEHA-keskus odottaa tietoja työllisyysalueitten ratkaisusta TEM:stä. Työllisyysalueitten ilmoitukset tullaan käsittelemään siinä aikataulussa kuin suunniteltu.

4. Kuntien rahoituslaskelmat, muutuskustannusten korvaaminen / finanssiasiantuntija Unna Heimberg, VM ja erityisasiantuntija Ville Heinonen, TEM

<https://tem.fi/kuntien-rahoituslaskelmat>

Kuntakohtaiset rahoituslaskelmat julkaistiin 3.11.2023, edellinen vastaava laskelma julkaistiin syksyllä 2022. Laskelmat päivitetään ja julkaistaan seuraavan kerran keväällä 2024 JTS:n yhteydessä. Lopulliset laskelmat valmistuvat syksyllä 2024 valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä. TE-palveluitten siirto kunnille laajentaa kuntien työttömyysturvaa koskevaa rahoitusvastuuta. Kuntien rahoitusvastuuta työttömyysturvasta varhennetaan ja laajennetaan. Laajeneva rahoitusvastuu kompensoidaan kunnille poikkileikkaushetkessä erillisellä valtionosuuden lisäyksellä. Kompensaatiota ei tarkisteta jälkikäteen ja se seuraa etuuksien indeksitarkistuksia. HO:n mukaisesti indeksitarkistuksia ei tehdä 2024 – 2027. Laajeneva rahoitusvastuu on johdettu vuoden 2022 toteutuneista työttömyysjaksoista. Kuntien laajeneva osuus työmarkkinatuesta on 141 milj. euroa, kuntien osuus peruspäivärahasta 34 milj. euroa, kuntien osuus ansiopäivärahasta 78 milj. euroa - yhteensä 253 milj. euroa. 2022 etuustasossa olevat kustannukset on korotettu vuoden 2023 tasoon kansaneläkeindeksillä - > 272 milj. euroa.

Työvoimapalveluista muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, johon määrätään täysimääräinen rahoitus peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta. Koko maan tasolla rahoitus määräytyy sellaisena kuin palveluihin olisi budjetoitu määräraha tilanteessa, jossa valtio olisi vastannut palveluiden järjestämisestä. Kuntakohtaisesti rahoitus kohdentuu työikäisen väestön, työttömyyden ja vieraskielisyyden perusteella. Rahoitusmalliin sisältyy kahden vuoden siirtymäaika, jolloin osa rahoituksesta määräytyy kuntakohtaisen kustannusarvion mukaan. Rahoitus on yleiskatteista.

Koko maan tasolla kunnille siirtyvien palveluihin osoitettava määräraha on päivitetty syksyn 2023 julkisen talouden suunnitelman mukaiseksi 662 milj. euroa. Valtionosuuskriteerien tausta-aineisto on päivitetty v. 2022 toteuman mukaiseksi. Muutokset yksittäisen kunnan rahoituksessa johtuvat erityisesti etuustietojen päivittämisestä v. 2019 – 2022, kustannusarvion päivittämisestä (vaikutus siirtymäajan rahoitukseen). Laskelmat ovat edelleen alustavia ja tulevat vielä päivittymään. Toteumaan ja tilastoihin perustuvat aineistot päivitetään vuoden 2023 mukaisiksi heti, kun aineistot ovat käytettävissä. Tarkennukset mahdollisia kevään JTS-valmistelun yhteydessä.

Ville Heinonen kertoi TE-palvelujen muutuskustannusten korvaamisen prosessista. TE-palveluitten kustannusten laskelmat on julkaistu tem.fi –verkkosivuilla ja kuvattu laskennan perusteita. Laskelmia päivitetään ensi vuonna tämän vuoden toteumatiedoilla, kuntakohtaisia vaihteluja tulee olemaan. Laskelmamenetelmiin voi tulla päivityksiä. Palkkatuet ja starttirahat ovat ainoa kustannuserä, mikä voidaan kohdentaa kunnittain suhteellisen selvästi. Hankintamuotoisissa palveluissa kirjanpito on

ollut ELY-kohtainen. Henkilöstön toimintamenojen pohjana ovat olleet toteutuneet htv-tiedot 2022.

Kokousaineistossa oli erillinen liite TE24 -muutuskustannuksista, esitys kuntien muutuskustannusten korvaamisesta on alustava ja keskusteltavaksi. TAE:ssa on esitetty muutuskustannuksiin 34 milj. määräraha ensi vuodelle. Kuntaliitolle myönnetään tästä 620 000 euron avustus muutostukitoimiston kuluihin. Kuntaliiton muutostukitoimisto tukee kuntia muutosvaiheessa. Tässä vaiheessa, kun työllisyysalueet eivät ole vielä tiedossa, on tarkastelu tehty kunnittain. Esitys koostuu kiinteistä eristä ja muuttuvista eristä. Muutuskustannuksista teetettiin aiemmin kysely ja on tunnistettu, että muutuskustannusten käsite ymmärretään eri tavalla eri kunnissa. Muutuskustannusten korvaaminen on järkevintä toteuttaa laskennallisesti. Kiinteä erä olisi joka kunnan osalta samanlainen. Muuttuva erä jaetaan asukasluvun tai työvoiman määrän mukaisesti.

Esitettiin, että muutuskustannuksista tarvittaisiin pikaisesti tiedot kuntiin ja talousarviovalmisteluun. Esitettiin myös erilaisia näkemyksiä siitä, tulisiko muutuskustannukset kohdentaa kunnille vai työllisyysalueiden järjestämistä vastaaville. Jos korvaus tehdään järjestämistä vastaaville, voidaan kohdennus tehdä vasta ensi keväänä. Asiaa voidaan kommentoida neuvottelukunnan piirissä ja kommentit kerätään valmistelun tueksi.

5. Tilannekatsaus työvoimapalveluiden kehittämisen toimenpiteisiin / neuvotteleva virkamies Outi Viljamaa, TEM

TEM on asettanut 2.10.2023 sidosryhmiä laajasti edustavan Työvoimapalveluiden kehittäminen –työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella tarvittavat toimet hallitusohjelmassa mainittujen työvoimapalvelujen kehittämiseen liittyvien kirjausten toteuttamiseksi. Toimet vaiheistetaan sen mukaan, edellyttävätkö ne lainsäädäntö- tai tietojärjestelmämuutoksia. Toimet sovitetaan yhteen TE24 –uudistuksen toimeenpanoa tukevan neuvottelukunnan ja valmisteluryhmien työn kanssa.

Hallitusohjelmakirjaukset, joihin esitykset liittyvät ovat yksityisten henkilöstöyritysten ja palveluntuottajien laajempi hyödyntäminen, piilotyöpaikkojen kartoittaminen, palvelut ja palveluprosessit ja lisäksi valmisteilla olevat TE24 –lainsäädäntömuutokset POMA-kirjaukseen liittyen: asiantuntijan harkintavallan lisääminen.

Outi Viljamaa avasi taustaa ja esityksiä näille toimenpiteille, esitykset herättivät keskustelua ja kysymyksiä, mutta varsinaisesti näitä kysymyksiä pohditaan Työvoimapalveluiden kehittäminen –työryhmässä.

6. Muut mahdolliset asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Kokouksen päättäminen, seuraavat kokoukset

Päätettiin kokous klo 15.06, seuraava kokous on 7.12.2023 klo 13 – 15.00.